

عنوان مقاله:

آموزش و پرورش عاریتی؛ آسیب ها و باید ها

محل انتشار:

کنفرانس ملی روانشناسی علوم تربیتی و اجتماعی (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

فاطمه ابویی - دانشجوی علوم تربیتی دانشگاه فرهنگیان یزد، پردیس حضرت فاطمه الزهرا (س)

محمد اکبرنژاد - مدرس دانشگاه فرهنگیان فاطمه الزهرا(س) یزد و دکترای فلسفه تعلیم و تربیت

خلاصه مقاله:

تردیدی نیست که توسعه یافتگی پایدار، متوازن و دانش محور کشورها، مستلزم تربیت انسان های «توسعه یافته ی توسعه‌برانگیز» به عنوان منابع و سرمایه های انسانی آن می باشد، افرادی که در سه حوزه مهارتی(دست)، شناختی(دماغ) و عاطفی(دل) به توسعه یافتگی مناسبی نائل آمده و در پرتو آن، نگاه خود را از «حصار متداول ها» فراتر برده و «خواستن و توانستن برخوردار با ناممکن ها» و «تلاطم امواج اندیشه خلاق» را در وجود خود زنده و زاینده نگه دارند. که: «بیا دنیا بسازیم نه با دنیا بسازیم» به حق می توان گفت تربیت چنین نیروهایی با روش های سنتی و تحمیلی و معلم محور، که بر مبنای یکسان نمودن متریبانوی بی توجهی به تفاوت های فردی آنان پایه گذاری شده، محقق نمی شود. آسیب های تربیتی که هم اکنون از ساختار و روش هایحاکم بر نظام های تعلیم و تربیت ناشی می شود به این سبب است که منابع تربیت را در بیرون از فرد به صورت تلقینی وعاریه ای جست و جو می کند و در همان مرحله هم باقی نگه می دارد. چنین تربیتی، منجر به شکست خواهد بود، چرا که از بیرون و توسط مربی بر متربی تحمیل می شود و با فطرت و خواسته های درونی فرد هماهنگ و سازگار نیست و حتی اگر پذیرفته شود، بصورت امری صوری و عاریه ای درمی آید، نه درونی ونهادینه شده.(کریمی، 1388) اما در مقابل تربیت عاریه ای(تصنعی، صوری، اکتسابی، عرضی، ظاهری، قراردادی، بیرونی و ...)، تربیت فعال یا درونی است که به فضایل پایدار و اخلاقیات و مصون از آسیب های بیرونی تبدیل می گردد، چرا که از سرشت فرد سرچشمه می گیرد و سرمنشاء آن فطرت و طبیعت آدمی است. در این سبک تربیتی، اگر هم آموزش و تعلیمی وجود دارد، باید در جهت یاری دادن به مخاطب برای چگونگی کشف آن از درون خود باشد، نه این که فرآورده های آموزشی و تربیتی از بیرون و به طور آماده در اختیار او گذاشته شود این تربیت یک تربیت بدلی، عاریه ای و تصنعی نیست بلکه تربیت طبیعی، خودانگیخته، پایدار و درونی است و مشخصه آن شور و طرب و نشاط متربی برای یادگیری و تعادل یابی معلومات است. (کریمی، 1389).مقاله حاضر که در زمره مقالات مروری به شمار می آید، با درک اهمیت این موضوع و با محوریت نیایش عارفانه امام کاظم(ع) اللهم لاتخرجنی من التقصیر و لا تخعلنی من المعارین (اصول کافی؛ جلد چهار؛ ص 370) خدایا مرا از مدار تقصیر (احساس نقصان و احساس خلأ و نیاز) خارج مکن و مرا از افراد عاریه ای قرار مده». ضمن تشریح نقش تقصیر و عدم تعادل درعطش آفرینی متعلمان برای خودیادگیری، به تبیین آسیب های تربیت عاریتی پرداخته و در ادامه ضرورت های تربیت طبیعی رادر مقابل تربیت عاریتی بیان خواهد نمود. پایان بخش این نوشتار، ارائه گزاره های تجویزی جهت تحقق هر چه بهتر تربیت طبیعی و طربناک در آموزش و پرورش کشورمان می باشد.

کلمات کلیدی:

تربیت طبیعی، تربیت عاریه ای، تعادل یابی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/399437>

